

دستورالعمل تهیه محتوای آموزشی چندرسانه ای ویژه دانشکده ها و اساتید

تهیه شده در دپارتمان آموزش مجازی
دانشگاه علوم پزشکی کاشان
نیم سال اول ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

- ۳..... مقدمه
- ۳..... عناصر ضروری محتوای الکترونیکی
- ۴..... فرم شماره ۱. چک لیست بررسی عناصر ضروری محتوای آموزشی الکترونیکی
- ۵..... تدوین فایل متنی محتوای الکترونیکی
- ۵..... دستورالعمل تهیه فایل متنی
- ۷..... فرم شماره ۲. چک لیست بررسی عناصر فایل متنی
- ۸..... طراحی اسلایدهای پاورپوینت
- ۹..... فرم شماره ۳. چک لیست بررسی اسلایدهای محتوای آموزشی

مقدمه

با توجه به ضرورت گسترش و افزایش دسترسی دانشجویان به آموزش الکترونیکی در دوره بحران کووید ۱۹، مرکز آموزش مجازی دانشگاه علوم پزشکی کاشان دستورالعمل زیر را جهت تولید محتوای الکترونیکی به هر دانشکده تهیه نموده است.

عناصر ضروری محتوای الکترونیکی

جدول زیر حداقل عناصر ضروری برای یک قالب درس است و تمامی محتواهای تولید شده در مرکز آموزش مجازی (شامل دروس ارائه شده توسط اساتید و محتواهای مختص مرکز) باید شامل این عناصر باشند. این اجزاء بایستی در فایل های متن و اسلاید درس گنجانده شود. چک لیست عناصر ضروری محتوای الکترونیکی در فرم شماره ۱ ارائه شده است.

فرم شماره ۱. چک لیست بررسی عناصر ضروری محتوای آموزشی الکترونیکی

ردیف	عناصر درس	قابل تایید	غیر قابل تایید	اصلاحات مورد نیاز
۱.	عنوان محتوا به صورت گویا و روشن ذکر شده است.			
۲.	اهداف آموزشی محتوا ذکر شده است.			
۳.	مشخصات کامل مولف / مولفان ذکر شده است. (معرفی همراه با تحصیلات، مرتبه علمی، نام دانشکده، گروه ارائه کننده درس)			
۴.	مخاطب محتوا ذکر شده است.			
۵.	جمع بندی و خلاصه مطالب ارائه شده است.			
۶.	منابع محتوا ارائه شده است.			
۷.	زمان اعتبار محتوای الکترونیکی بر اساس موضوع، برنامه و سرعت رشد علم مربوطه توسط مدرس ذکر شده است.			
۸.	فایل PDF درس تحویل داده شده است.			
۹.	اسلاید درس جداگانه و در فرمت PowerPoint ارائه شده است.			
عنوان محتوای الکترونیکی: کد محتوا:		نام و نام خانوادگی مدرس:		

تدوین فایل متنی محتوای الکترونیکی

در آموزش الکترونیکی ایجاد دسترسی یکی از مهم ترین نکات در زمان طراحی است به این معنا که یادگیرنده علاوه بر دسترسی به محتوای چند رسانه ای در زمان و مکان دلخواه بایستی دسترسی به رسانه دلخواه خود را نیز داشته باشد بنابراین هر یک از رسانه ها لازم است به طور جداگانه نیز برای وی در دسترس باشند. متنی که قرار است برای یک درس چند رسانه ای تهیه شود بایستی از ساختار زیر پیروی کند. چک لیست بررسی عناصر فایل متنی محتوای الکترونیکی در فرم شماره ۲ ارائه شده است. جهت سهولت تهیه فایل متنی می توانید از قالب فایل Word که توسط مرکز آموزش مجازی بدین منظور تهیه شده است استفاده نمایید.

- جلد حاوی تصویر مناسب (در صورت تمایل)، عنوان مناسب، نام نویسنده، مرتبه علمی نویسنده
- فهرست مطالب شامل عناوین قطعات آموزشی
- اهداف کلی
- عنوان قطعه اول
- عناصر قطعه اول شامل هدف های یادگیری، عناوین و متن پاراگراف ها، فهرست منابع تکمیلی مرتبط
- عنوان و مطالب مشابه برای سایر قطعات
- خلاصه از کل قطعات (اختیاری)
- منابع

دستورالعمل تهیه فایل متنی

۱. برای تنظیم فایل Word اولیه:

Page Layout/ Margins/ Normal

Paragraph: ۱,۱۵

Insert/Page Number/Bottom of page/Plain Number ۲

Layout/Orientation/Portrait

Layout/Size/A۴

Home/Justify

۱. هر فایل با Cover page آغاز شود (Insert/Cover Page/Filigree). در این صفحه، نام درس، نام گروه و دانشکده، نام مرکز تولید کننده (مرکز آموزش مجازی دانشگاه علوم پزشکی کاشان)، سپس نام استاد درس و مرتبه علمی وی ذکر شود.
۲. سپس فهرست مطالب مربوطه آورده می شود. فهرست مطالب با مراجعه به منوی References و انتخاب اولین گزینه سمت چپ یعنی Table of content ایجاد می شود و نرم افزار word به طور خودکار این فهرست را بر اساس Heading های منتخب تنظیم می کند.
۳. پس از فهرست، اهداف کلی درس نگارش می شوند. عنوان اهداف کلی با ۱ Heading تنظیم می شود ولی شماره آن پاک می شود چون در این صورت در فهرست مطالب آورده می شود، ولی نه به عنوان یک قطعه در واقع شماره های ۱ Heading فقط عناوین قطعات ما هستند. در نوشتن آن ها بایستی از افعالی استفاده شود که قابل اندازه گیری باشند

۴. پس از آن قطعات متن به ترتیب آورده می شوند. عنوان هر قطعه بایستی با ۱ Heading در نرم افزار word تنظیم شود. پاراگراف ها نیز بر اساس اهداف کلی تنظیم می شوند و عناوین پاراگراف ها بایستی با ۲ Heading تنظیم شوند.
۵. در پایان پاراگراف های یک قطعه می توان فهرستی از منابع تکمیلی برای ارجاع خواننده به منابعی برای یادگیری بیشتر ارائه نمود. این منابع می توانند اینترنتی یا چاپی باشند.
۶. در پایان کلیه قطعات می توانید خلاصه ای از کل درس ارائه دهید، سعی شود خلاصه با استفاده از واژگانی که در متن استفاده نشده و با عبارت های دیگری نوشته شود، حجم آن تقریباً یک پنجم کل درس بوده و عنوان آن نیز با ۱ Heading تنظیم شود ولی به دلیل ذکر شده در بالا عدد آن از جلوی عنوان حذف شود.
۷. ارائه منابع مورد استفاده برای تهیه متن با رعایت ارجاع دهی مناسب در پایان فایل الزامی است.
۸. نوع Font مورد استفاده در دروس B Nazanin است و اندازه آن برای Normal، ۱۲، برای ۱ Heading ۱۴ و Bold، و برای Heading ۲، ۱۲ و Bold است.
۹. پس از اطمینان از ویراستاری فایل به نسخه Pdf تبدیل شود. (منوی file، گزینه export، گزینه create Pdf/XPS)

فرم شماره ۲. چک لیست بررسی عناصر فایل متنی

ردیف	عناصر فایل متنی	قابل تایید	غیر قابل تایید	اصلاحات مورد نیاز
۱.	صفحه جلد تکمیل شده است.			
۲.	فهرست مطالب ایجاد شده است.			
۳.	اهداف کلی درس ذکر شده است.			
۴.	هدینگ ها به درستی تنظیم شده اند (فونت و سایز)			
۵.	عنوان قطعات ذکر شده اند.			
۶.	منابع درس ذکر شده اند.			
۷.	فونت متن صحیح است.			
۸.	سایز متن صحیح است.			
عنوان محتوای الکترونیکی:		نام و نام خانوادگی مدرس:		
کد محتوا:				

طراحی اسلایدهای پاورپوینت

اگر برای ساخت درس از نرم افزار پاورپوینت استفاده می شود، اسلایدهای پاورپوینت بایستی ویژگی های زیر را داشته باشند: چک لیست بررسی عناصر اسلایدهای محتوای الکترونیکی در فرم شماره ۳ ارائه شده است. جهت سهولت تهیه اسلایدهای استاندارد می توانید از قالب فایل PowerPoint که توسط مرکز آموزش مجازی بدین منظور تهیه شده است استفاده نمایید.

۱. ساختار یک پاورپوینت: لازم است به هریک از قسمت های زیر حداقل یک اسلاید تعلق بگیرد.

○ اسلاید عنوان حاوی تصویر مناسب، عنوان مناسب، نام نویسنده، مرتبه علمی نویسنده

○ فهرست مطالب شامل عناوین قطعات آموزشی

○ اهداف کلی

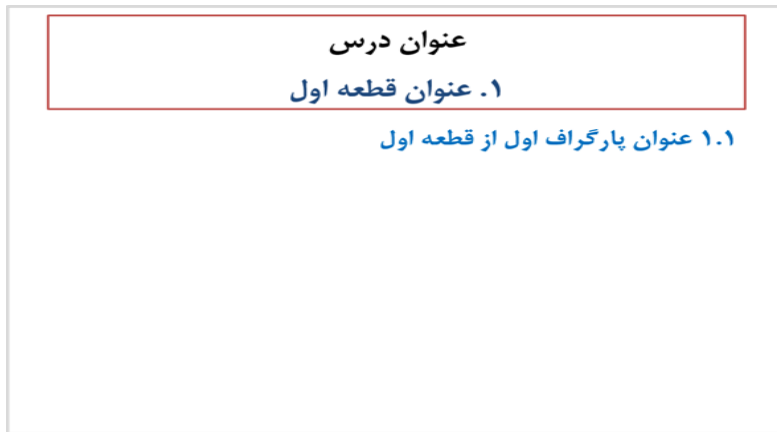
○ عنوان قطعه اول

○ عناصر قطعه اول شامل هدف های یادگیری، عناوین و متن پاراگراف ها، فهرست منابع تکمیلی مرتبط

○ عنوان و مطالب مشابه برای سایر قطعات

○ خلاصه از کل قطعات

○ منابع

۲. انتخاب انیمیشن بایستی به اندازه و با حرکات کم باشد.

۳. برای طراحی صفحات سادگی، تضاد رنگی مناسب و یکدستی از اصولی هستند که بایستی رعایت شوند.

۴. فونت مناسب برای عنوان درس ۳۰ تا ۵۰، برای عنوان قطعات ۲۰ تا ۳۰ Bold، برای عناوین پاراگراف ها ۲۰ تا ۳۰ معمولی و برای بدنه اسلاید ۱۶ تا ۲۰ است.

۵. نوع فونت فارسی فونت های گروه B مورد تایید است.

۶. تصاویر استفاده شده در درس بایستی متناسب و مرتبط با موضوع درس باشد.

۷. انواع فرمت فایل های تصاویر مورد قبول شامل: PNG، JPG و GIF هستند.

فرم شماره ۳. چک لیست بررسی اسلایدهای محتوای آموزشی

ردیف	عناصر اسلایدها	قابل تایید	غیر قابل تایید	اصلاحات مورد نیاز
۱.	اسلاید عنوان حاوی تصویر مناسب، عنوان مناسب، نام نویسنده، مرتبه علمی نویسنده است.			
۲.	اسلاید اهداف کلی ایجاد شده است.			
۳.	درس بر اساس موضوعات به قطعات مختلف نام گذاری شده است (عنوان قطعات)			
۴.	اسلاید اهداف یادگیری هر قطعه ایجاد شده است.			
۵.	اسلایدهای مربوط به عناوین و متن پاراگراف های هر قطعه ایجاد شده است.			
۶.	اسلاید خلاصه کل درس ایجاد شده است.			
۷.	اسلاید منابع استفاده شده در درس ایجاد شده است.			
۸.	رنگ بندی فونت ها و تضاد آن با رنگ پس زمینه اسلاید مورد تایید است.			
۹.	فونت های اسلاید ها و سایز آن ها طبق دستورالعمل طراحی اسلایدهای پاورپوینت است.			
عنوان محتوای الکترونیکی:		نام و نام خانوادگی مدرس:		
کد محتوا:				